

Щоденний огляд

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

(станом на 12:00 24 лютого)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме тижня (20-24 лютого)

- **Росія продовжує свідомо нищити об'єкти критичної інфраструктури.** За час війни завдано 255 ударів (що досягли цілей) по 112 енергооб'єктах, 77% припадає на період з жовтня по лютий - генпрокурор Андрій Костін. Найбільша кількість атак зафіксована в Київській (22), Дніпропетровській (22), Донецькій (20), Харківській (20) та Запорізькій (16) областях. Загалом пошкоджено або знищено 4 040 інфраструктурних мереж - газопроводів, водопроводів та електромереж.
- **Протягом останніх днів під ворожим прицілом - енергетичні об'єкти та інфраструктура на Херсонщині та Харківщині.** 21 лютого під час атак уражено будівлі ОСР та теплопостачальної компанії у Херсоні. 23 лютого під ворожим вогнем опинилася Херсонська ТЕЦ, пошкоджено важливе обладнання та магістральний трубопровід, понад 40 000 мешканців міста залишилися без опалення в мороз. 22 лютого зафіксовано влучення у Харкові, ціль атаки - об'єкти інфраструктури.
- **Довкілля України завдано майже 1,9 трлн грн збитку** - міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець. Окуповано 132 родовища корисних копалин, збитки галузі сягають 7,76 трлн грн. Спад рівня води у Каховському водосховищі може призвести до того, що більше 1 мільйона українців залишаться без питної води. Зниження рівня нижче 12 м (при нормі 16 м) призведе до екологічної катастрофи та означатиме вихід з ладу систем охолодження Запорізької АЕС.
- **рф і далі блокує ротацію експертів МАГАТЕ на Запорізькій АЕС,** що відкладається уже більше двох тижнів. МЗС України виступило із заявою, закликаючи негайно розблокувати ротацію та забезпечити невідкладне безпечне переміщення експертів МАГАТЕ тимчасово окупованими територіями України до ЗАЕС. Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі закликав до конструктивних зусиль усіх залучених сторін.

- **Попри світові зусилля, окупанти продовжують милітаризацію ЗАЕС.** За інформацією "Енергоатома", росіяни розмістили понад 600 військових у бомбосховищі ЗАЕС, облаштували кулеметну позицію на покрівлі енергоблоку №5, розмістили блокпости, продовжують зводити укріплення й інші військові споруди навколо енергоблоків станції та сухого сховища відпрацьованого ядерного палива. Українському персоналу та представникам МАГАТЕ відмовлено у доступі до сховища.
- **Дефіцит потужності в енергосистемі відсутній 13 днів поспіль** і наразі не прогнозується - "Укренерго". В роботі усі види електростанцій, імпорт електроенергії продовжує знижуватись. Перед Україною **може постати питання відновлення експорту електроенергії** в денні години зі збереженням імпорту у вечірні - голова Комітету ВРУ з питань енергетики Андрій Герус. 21 лютого внаслідок несприятливих погодних умов без електропостачання залишалися 137 населених пунктів у Київській, Житомирській, Волинській, Чернівецькій, Хмельницькій та Тернопільській областях. 24 лютого внаслідок ворожих обстрілів мають місце пошкодження розподільчих мереж та порушення електропостачання у Дніпропетровській, Харківській, Херсонській, Сумській та Чернігівській областях. В Одесі зберігаються мережеві обмеження через значне пошкодження енергетичної інфраструктури.
- **Україна вкотре закликає до посилення міжнародних санкцій проти рф.** Президент Зеленський наголосив, що давно настав час "повних санкцій" проти російської ракетної промисловості, у тому числі IT-сфери, санкцій проти атомної сфери рф, російських пропагандистів, у тому числі юридичних осіб і всіх, хто з ними пов'язаний. Також необхідне подальше зниження граничних цін на російські нафту і нафтопродукти. Прем'єрміністр Денис Шмигаль підкреслив важливість персональних санкцій на осіб, які безпосередньо впливають на хід повномасштабної агресії, зокрема керівників «Росатома» й усіх підприємств, які належать до ядерної галузі росії. Міністр фінансів Сергій Марченко вчергове наголосив на необхідності виключення росії зі списку країн-членів FATF та внесенні її до "чорного списку" країн з високим ризиком. На спецсесії Генеральної асамблеї ООН більшістю голосів підтримано резолюцію про принципи справедливого та міцного миру в Україні.
- Верховною Радою затверджено постанову **про застосування секторальних спеціальних економічних санкцій до фінансових установ рф**, внесена Президентом Володимиром Зеленським. Водночас, аналітики Trap Aggressor (проект StateWatch) зазначили, що понад півроку у Верховній Раді не виносять на голосування проєкт постанови про застосування секторальних економічних санкцій проти росії.
- **МЗС України відреагувало на рішення рф призупинити участь в Договорі про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь.** У відомстві зауважили, що рф продовжує свідому руйнацію існуючої архітектури ядерного роззброєння і нерозповсюдження, та закликали міжнародну спільноту вжити термінових спільних заходів з метою упередження і протидії будь-яким формам ядерного шантажу з боку держави-терористки.
- **Україна акумулює потужну міжнародну підтримку для відбудови.** Країни Групи семи (G7) збільшили зобов'язання щодо фінансової підтримки України до 39 млрд дол. У день візиту Президента США Джоозефа Байдена до Києва, Державний секретар США Ентоні Блінкен розпорядився виділити 10 млн дол. допомоги Україні для відновлення енергетичної системи. Також, в рамках ініціативи ЄС "Фенікс" до грудня 2023 року на "зелену" відбудову України буде виділено 7 млн євро.
- Також прем'єрміністр Денис Шмигаль повідомив, що **на швидке відновлення зібрано близько 150 млрд грн**, зокрема 17 млрд грн конфіскованих у російських банків, 35,5 млрд грн від Нацбанку, 1,5 млрд дол. від США та 1 млрд євро від Єврокомісії. У сфері енергетики Шмигаль нагадав, що Сполучені Штати виділили додатково 0,8 млрд дол., у зв'язку з чим міністр енергетики спільно з "Укренерго" формують відповідну стратегію.
- **Уряд анонсував часткове повернення до стандартів прозорості при проведенні держзакупівель.** Прем'єр Шмигаль заявив про намір розширити обсяг даних про державні закупівлі, які підлягатимуть публікації під час воєнного стану.

- **Ведеться підготовка до приватизації великих державних активів.** Кабінет міністрів на засіданні 21 лютого затвердив порядок проведення електронних аукціонів для продажу об'єктів великої приватизації. Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроект, який передбачає зміну управлінської структури Фонду державного майна. Також уряд ухвалив законопроект про державні резерви, яким закріплено зокрема можливість зберігання палива на території країн Європи.
- **Україна здійснила перший крок до врегулювання проблеми компенсації за пошкоджене житло.** Верховна Рада прийняла закон про компенсацію за пошкодження та знищення майна внаслідок агресії РФ. Уряд також схвалив законопроекти, які передбачають полегшення умов погашення кредитів для громадян, які проживають або виїхали з території ведення бойових дій чи тимчасово окупованих територій.
- **Регулятор продовжує перевірки ОСР на предмет дотримання графіків відключень.** За підсумками позапланових виїзних перевірок НКРЕКП наклали штраф на АТ "Полтаваобленерго" у розмірі 85 000 грн за порушення при складанні та застосуванні графіків відключення електроенергії, ПрАТ "Волиньобленерго" отримало попередження. Водночас, Регулятор зняв із розгляду питання перегляду граничних цін на ринку "на добу наперед", внутрішньодобовому ринку та балансуєчому ринку електроенергії.
- **Уряд погодив передачу в управління "Чорноморнафтогазу" арештованих акцій низки операторів ГРМ.** За даними ЗМІ, відповідно до даних судового реєстру, може йтися про 61% акцій "Тернопільгазу", 81,36% акцій "Коростишівгазу", 32,9% акцій "Кіровоградгазу", 14,68% акцій "Хмельницькгазу", 65,77% акцій "Мелітопольгазу", а також по одній акції низки інших облгазів.
- **"Нафтогаз" оцінив збитки від війни та виклав плани щодо видобутку та набуття нових активів.** Голова правління Олексій Чернишов зазначив, що видобуток природного газу в Україні в 2023 році буде на рівні 19 млрд куб. м. Втрати активів групою "Нафтогаз" внаслідок війни Чернишов оцінює в 1 млрд дол., найбільша із втрат - Шебелинський газопереробний завод та його резервуарний парк. Щодо передачі групи в управління 26 операторів ГРМ, він очікує, що активи будуть інтегровані в "Нафтогаз" вже цього року.
- Чернишов також **вважає реальною відмову від імпорту газу в 2023 році** за рахунок збільшення видобутку. За умов жодних територіальних втрат і обстрілів видобувної інфраструктури, цей план вимагає від "Нафтогазу" збільшити видобуток на 8%, а від приватних компаній - на 16% цього року.
- **Нове керівництво "Укрнафти" та "Укртатнафти" виявило борги та ознаки зловживань на підприємствах.** Директор компаній Сергій Корецький повідомив, що "Укртатнафта" вже повністю погасила 566 млн грн боргу за акцизом, також залишається 2 млрд боргів за ПДВ. Сукупна податкова заборгованість "Укрнафти" станом на грудень становить 4,58 млрд грн, з яких сплачено вже 1,53 млрд грн. Водночас, з попередніх періодів зафіксована значна недостача як нафти, так і нафтопродуктів на сотні тисяч тонн. Виявлена і безнадійна дебіторська заборгованість за нафтопродукти у розмірі 20 млрд грн. Корецький зауважив, що аудит обох компаній ще триває.

- Корецький також повідомив про **основні фінансові та виробничі показники "Укрнафти"**. У 2022 році видобуток нафти компанією скоротився на 8,6% (до близько 1,37 млн тонн). В поточному році компанія планує здійснити буріння 3 свердловин та підготовчі роботи для буріння ще 8. У фінансовому плані, за результатами діяльності в 2022 році компанія буде збитковою. Серед ініціатив, як виправити ситуацію - новий підхід до нарахування та сплати ренти за користування надрами (за аналогією до умов сплати ренти за видобування газу). Крім того, в компанії ведуть переговори про експорт нафти або постачання за давальницькою схемою. Зокрема, для поставок слід вирішити технічні моменти в частині транспортування ресурсу в суміші з транзитною російською нафтою.

Атаки

23 лютого військові РФ здійснили обстріл [Херсонської ТЕС](#), внаслідок чого було пошкоджено важливе обладнання та магістральний трубопровід, що забезпечує опаленням понад 40 000 осіб у 600 будинках, [повідомив](#) Президент Володимир Зеленський. Голова Херсонської ОВА Олександр Прокудін [підтвердив](#) складність ситуації, адже в місті очікуються морози. За його словами, усі служби працюватимуть цілодобово для відновлення тепlopостачання.

Того ж дня Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації [повідомила](#) про виявлення кібератаки на низку українських державних та місцевих органів влади. Зловмисниками було модифіковано вміст кількох сторінок на зазначених ресурсах, втім інцидент не призвів до суттєвого порушення працездатності систем та не вплинув на виконання державними органами своїх функцій. Роботу більшості сервів вже відновлено, і вони працюють в штатному режимі.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

За [інформацією](#) міністра енергетики Германа Галущенка, 24 лютого енергосистема працюватиме без обмежень споживачів електроенергії, генерація має необхідні обсяги потужності для повного забезпечення потреб споживачів зі значним резервом.

За [інформацією](#) "Укренерго", 24 лютого дефіцит потужності в енергосистемі відсутній і наразі не прогнозується. В роботі усі види електростанцій, імпорту електроенергії продовжує знижуватись. Через відсутність дефіциту в системі, ліміти споживання до областей не доводились. Внаслідок ворожих обстрілів мають місце пошкодження розподільчих мереж та порушення електропостачання споживачів у низці областей. У Херсоні внаслідок обстрілів та аварії на ТЕС відсутнє тепlopостачання. В Одесі залишаються мережеві обмеження через значне пошкодження енергетичної інфраструктури, що призводить до необхідності застосування графіків погодинних відключень.

За [повідомленням](#) ДТЕК, 24 лютого "Укренерго" не надавала обмежень споживання, що дозволяє не відключати електроенергію у місті Київ, Київській, Одеській та Дніпропетровській областях. Однак внаслідок пошкодження мереж "Укренерго" в деяких енерговузлах можливі відключення за графіком.

За [даними](#) ENTSO-E, 24 лютого Україна здійснювала мінімальний комерційний імпорту електроенергії зі Словаччини (3-5 МВт) та Молдови (4-5 МВт) (для різних годин впродовж доби). Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Словаччина-Україна" (500 МВт) [викупили](#) три компанії загальним обсягом 360-362 МВт: "Д.Трейдінг" (350 МВт), "Августа" (10 МВт) та "Артлекс-Груп" (0-2 МВт). За відсутності значної конкуренції, гранична ціна доступу була "нульовою". Доступ за напрямком "Молдова-Україна" рівним графіком викупила "Д.Трейдінг" (120 МВт); гранична ціна – "нульова". Доступ за іншими напрямками не пропонувався. При цьому, цінові індекси Base РДН країн Східної Європи (Польщі, Словаччини, Румунії та Угорщини) в 2,3-2,4 рази [перевищували](#) аналогічний показник України.

Припинення та відновлення постачання

За [інформацією](#) Міненерго, за добу внаслідок ворожих обстрілів у Херсонській та Харківській областях додатково знеструмлено близько 15 000 споживачів.

За [даними](#) "Укренерго", через пошкодження мереж операторів систем розподілу внаслідок обстрілів, зафіксовано знеструмлення у прифронтових районах Дніпропетровської, Харківської, Херсонської областей і прикордонних районах Сумської та Чернігівської областей.

Масштабні припинення електропостачання та активні відновлювальні роботи мали місце:

- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 07:00 24 лютого без електропостачання залишались 24 022 споживачів у 71 населеному пункті (за винятком тимчасово непідконтрольної території). Протягом доби фахівці відновили постачання для 5 950 домогосподарств Степногірських, 1 003 Запорізьких та 117 Оріхівських електромереж, що були знеструмлені через ворожі обстріли та технологічні порушення. Станом на ранок у місті Запоріжжя мали місце 32 відключення;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) ОВА, станом на 22 лютого для відновлення електропостачання працювали 38 бригад (185 спеціалістів та 69 одиниць техніки). Фахівці виконували роботи на пошкоджених лініях, що живлять міста Херсон та Берислав, села та селища Нововознесенське, Томарине, Борозенське, Білоусове, Біляївка, Миролюбівка, Правдине, Молодецьке та Посад-Покровське;
- в **Одеській області**, за [інформацією](#) ДТЕК, 24 лютого через мережеві обмеження в Одесі та Одеському районі діятимуть графіки стабілізаційних відключень. [23 лютого](#) фахівці місцевого ОСР здійснили ремонт кабельної лінії в місті Одеса, яка вийшла з ладу через перевантаження мережі;
- у **Миколаївській області**, за [повідомленням](#) ОВА, станом на 24 лютого частково або повністю пошкоджено 1 027 об'єктів електропостачання. Без електроенергії залишались 5 населених пунктів Баштанського та Миколаївського районів, або 6% від загальної кількості деокупованих населених пунктів, що були знеструмлені. За останні дні енергетики закінчили [роботи](#) над відновленням електропостачання для населених пунктів Мирне, Партизанське, Любомирівка та Максимівка;
- у **Донецькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, 22 лютого спеціалісти виконали ремонт постраждалого від обстрілів обладнання та відновили електропостачання для 19 115 домогосподарств у 17 населених пунктах. Через постійні обстріли без електроенергії залишилися 115 населених пунктів, де фахівці не мали доступу до проведення робіт;
- у **Чернігівській області**, за [інформацією](#) ОВА, 23 лютого внаслідок ворожих обстрілів частково пошкоджено 2 ЛЕП напругою 10 кВ та відключено 8 трансформаторних підстанцій. Без електропостачання залишилися 165 домогосподарств у Корюківському районі;
- оперативна зведена інформація стосовно електропостачання у **Харківській, Дніпропетровській та Луганській областях** була відсутня на час підготовки огляду.

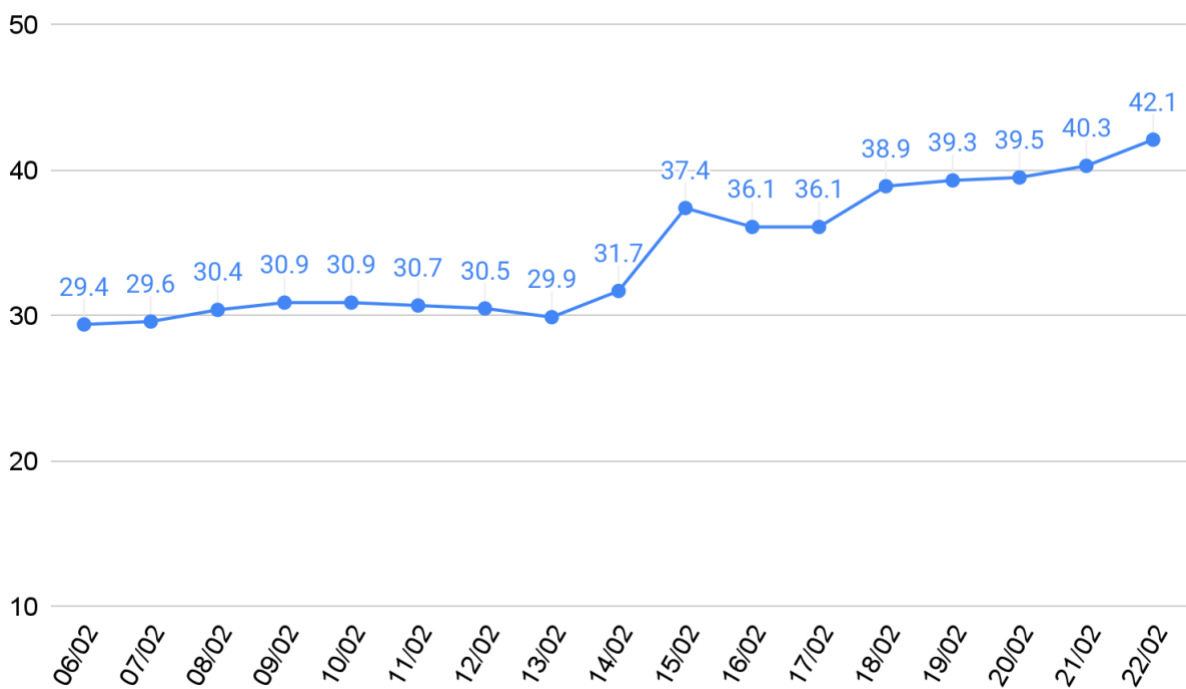
Нафтогазовий сектор

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 22 лютого зріс до 42,1 млн куб. м на добу (+1,8 млн куб. м до попередньої доби), тобто лише 39% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітну добу становив 11 млн куб. м та здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 3,9 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 1,7 млн куб. м, через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" обсягом 4,6 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 0,8 млн куб. м. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 22 лютого не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: "ОГТСУ"

Функціонування ринку природного газу

Голова правління "Нафтогазу" Олексій Чернишов [повідомив](#), що Україна планує відмовитися від імпорту газу у 2023 році за рахунок збільшення внутрішнього видобутку. За умови жодних територіальних втрат і обстрілів видобувної інфраструктури, цей план вимагає від "Нафтогазу" збільшити видобуток на 8%, а від приватних компаній - на 16% цього року.

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про відновлення постачання та про кількість споживачів без газу станом на 23 лютого.

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях**.

В **Херсонській області** місцевий оператор ГРМ безперервно [проводить](#) відновлювальні роботи в обласному центрі Херсоні, який щодня потерпає від обстрілів ворога. Водночас, компанія повідомляє, що рівень розрахунків за надання послуг розподілу газу не перевищує 10%.

У **Миколаївській області**, за даними ОВА станом на 24 лютого, всього за час війни було пошкоджено 1 147 об'єктів газової інфраструктури (без змін у порівнянні із 23 лютого), внаслідок чого без газопостачання [залишалось](#) 5 302 споживачів (без змін).

В **Харківській області** місцевий оператор ГРМ [повертає](#) газопостачання у відновлені багатоквартирні будинки. Так нещодавно, газовики відновили розподіл до відбудованого будинку в Індустріальному районі Харкова. Всього за час війни та деокупації Харківщини газопостачання [відновлено](#) до понад 120 000 домогосподарств.

Інформація про ситуацію з газопостачанням у решті проблемних областей була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Україна закликає партнерів до запровадження санкцій проти атомної галузі росії, щоб послабити спроможність агресора вести повномасштабну війну, [наголосив](#) прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Він підкреслив важливість санкціонування фізичних осіб, які безпосередньо впливають на хід повномасштабної агресії, зокрема керівників «росатома» й усіх підприємств, які належать до ядерної галузі росії. «Другий крок - це безпосередньо санкціонування самих підприємств і їхніх контрактів, зокрема, з європейськими країнами», зауважив глава уряду. Також Шмигаль закликав увесь цивілізований світ долучитися до створення міжнародного трибуналу з метою засудження військових злочинів політичного керівництва рф.

Країни Групи семи (G7) збільшили зобов'язання щодо фінансової підтримки України до 39 млрд дол. США, йдеться у спільній заяві глав міністерств фінансів та центральних банків G7, яка опублікована на [сайті](#) Міністерства фінансів Японії. Зазначається, що ці значні зобов'язання та їх швидкий розподіл надають Україні певності та дозволять владі продовжувати надавати основні послуги, проводити найважливіший ремонт пошкодженої інфраструктури та стабілізувати економіку країни.

Верховна Рада [прийняла](#) закон про компенсацію за пошкодження та знищення майна внаслідок агресії рф (реєстр. №7198). Передбачається, що у власників пошкодженого житла буде вибір – отримати житловий сертифікат на купівлю квартири чи будинку або грошову компенсацію, яку будуть перераховувати на рахунок зі спеціальним режимом використання лише для фінансування будівництва. При цьому граничний розмір компенсації відсутній, як і обмеження щодо місцезнаходження, типу та площі

нового житла, будівництво якого буде профінансоване через сертифікат. Використати сертифікат можна протягом п'яти років з дня його видачі, а отримане в обмін на нього житло не можна буде відчужувати протягом 5 років. Подати заяву на компенсацію можна буде під час дії воєнного стану та протягом одного року з дня його припинення.

Верховна Рада [прийняла](#) в першому читанні законопроект, який передбачає зміну управлінської структури Фонду державного майна (реєстр. №8250). Передбачається, що Фонд функціонуватиме як цілісна юридична особа, створить єдиний підхід до системи добору кадрів і управління, а також цифровізує внутрішній документообіг та вдосконалить систему аналізу ризиків.

Також Верховна Рада 23 лютого [ратифікувала](#) Угоду між Україною та Європейським Союзом про участь у програмі «Цифрова Європа» (2021 - 2027).

Із 25 лютого програма з обміну ламп розжарювання на енергоощадні LED-лампи [стартує](#) у селах по всій Україні, крім тимчасово окупованих територій. Здійснити обмін можна у сільських стаціонарних та пересувних поштових відділеннях. В "Укрпошті" уточнили, що в селах планують роздати 6,6 млн LED-ламп.

"Укргідроенерго" [планує](#) завершити реалізацію проєкту встановлення гібридних систем виробництва електроенергії на українських гідроелектростанціях до кінця 2024 року, [повідомив](#) генеральний директор компанії Ігор Сирота. Проєкт передбачає встановлення 212 МВт систем накопичення енергії для розширення можливостей "Укргідроенерго" щодо надання допоміжних послуг з регулювання та відновлення частоти, а також 63,9 МВт сонячних станцій як додаткового джерела власних потреб ГЕС і для заряджання систем накопичення.

Детективи Територіального управління Бюро економічної безпеки (БЕБ) у Києві та Київській області [провели](#) обшуки в головному офісі "Київтеплоенерго". Зазначається, що обшуки відбуваються в межах кримінального провадження, розпочатого за результатами ревізії Державної аудиторської служби.

Як [повідомляє](#) СБУ, суд арештував майно Оксани Марченко (дружини Віктора Медведчука), яка підозрюється у фінансуванні російських окупаційних угруповань. Загальна вартість арештованих активів становить понад 5,6 млрд грн. Зокрема, рішення суду стосується пакетів по 14% акцій у двох операторах системи розподілу (обленерго) та понад 4% у третьому, якими Марченко володіє через п'ять офшорних компаній.

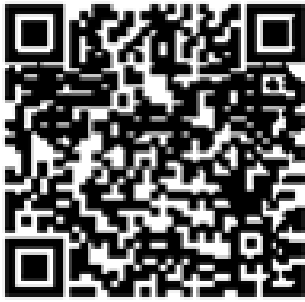
Національний банк [отримав](#) можливість за рішенням суду розпочати примусову реалізацію акцій ПрАТ "Білоцерківська Теплоелектроцентраль". Нацбанк планує виставити цей пакет акцій на продаж на відкритих торгах. "Білоцерківська ТЕЦ" є майновим поручителем за зобов'язаннями банку "Фінанси та Кредит" перед НБУ за кредитами рефінансування, з яких непогашеними залишається 1,44 млрд грн.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).